

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اصفهان

طرح دوره درس های مجازی

نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

گروه آموزشی : ۱۰ طب ایرانی

دانشکده: پزشکی

نام درس: آشنایی با مبانی طب ایرانی و مکمل

رشته و مقطع تحصیلی : داروسازی - دکترای حرفه ای

شماره درس: ۶۰۰۱۰

پیش نیاز: -

تعداد و نوع واحد (عملی): ۲ نظری - عملی

تلفن دفتر : ۰۳۱-۳۷۹۲۸۱۵۵

نام مسوول درس: دکتر محمد مظاهری

*آدرس Email: itm@mui.ac.ir

شرح درس:

آشنایی با مبانی طب ایرانی و مکمل، با هدف آشنایی فراگیران با طب ایرانی و آموزش مفاهیم بنیادی و کاربردی آن، آشنایی با مبانی پیشگیری و سبک زندگی سالم از دیدگاه طب ایرانی، جستجوی علمی در طب ایرانی و مکمل تنظیم و طراحی شده است. در این درس فراگیران با تاریخچه، تعاریف و مکاتب طب سنتی و مکمل، مبانی طب ایرانی اصول حفظ سلامت و پیشگیری در طب ایرانی، آشنایی با اصول و مبانی علاج و راهنمای ارجاع بیماران آشنا خواهند شد. انتظار می رود فراگیران با گذراندن این درس ضمن کسب نگرش لازم نسبت به اهمیت طب ایرانی مهارت لازم در مورد به کارگیری شیوه های تشخیصی و درمانی طب سنتی را کسب نمایند و بتوانند در حوزه سلامت کشور در مداخلات سلامتی بیماران به صورت متبحرانه فعالیت کنند. طراحی و ارائه درس حاضر به صورت تیمی بوده و توسط گروهی از اساتید که هرکدام مسئولیت طراحی و ارائه یک یا چند جلسه را به عهده دارند، ارائه می گردد.

هدف کلی درس:

۱- آشنایی با طب ایرانی و آموزش مفاهیم بنیادی و کاربردی آن

۲- آموزش مبانی پیشگیری و سبک زندگی سالم از دیدگاه طب ایرانی

۳- ایجاد زمینه مناسب جستجوی علمی در طب ایرانی و مکمل و ایجاد انگیزه جهت ادامه تحصیل در دوره تخصصی طب ایرانی برای دانشجویان

اهداف رفتاری:

در پایان این درس انتظار می‌رود فراگیران قادر باشند:

۱. با مکاتب طب ایرانی و مکمل براساس تعریف، دیدگاه و رویکرد سازمان بهداشت جهانی آشنا شوند.
۲. بر نحوه کسب اطلاعات علمی با توجه به لزوم یادگیری بیشتر و دسترسی به نتایج تحقیقات آینده در زمینه طب های ایرانی و مکمل باز اندیشی کنند.
۳. دیدگاهی مثبت نسبت به پاسخگویی به انتخاب های بیماران در حوزه طب ایرانی و مکمل کسب نمایند.
۴. با استفاده از تمامی پتانسیل های موجود و مداخلات درمانی مؤثر و موجود در زمینه طب ایرانی متبحر و توانمند گردند.
۵. بر نحوه بهره گیری از تدابیر طب ایرانی در چرخه فعالیت های درمانی از جمله ارجاع بیماران براساس پزشکی مبتنی بر شواهد بازاندیشی نمایند.
۶. نگرشی منطقی نسبت به آموزش، راهنمایی و مشاوره در مورد سبک زندگی سالم از دیدگاه طب ایرانی پیدا کنند.
۷. با مکاتب طب ایرانی و مکمل براساس تعریف، دیدگاه و رویکرد سازمان بهداشت جهانی آشنا شوند.
۸. بر نحوه کسب اطلاعات علمی با توجه به لزوم یادگیری بیشتر و دسترسی به نتایج تحقیقات آینده در زمینه طب های ایرانی و مکمل باز اندیشی کنند.
۹. دیدگاهی مثبت نسبت به پاسخگویی به انتخاب های بیماران در حوزه طب ایرانی و مکمل کسب نمایند.

* منابع اصلی درس

کتاب مروری بر کلیات طب سنتی ایران (دکتر محسن ناصری، دکتر حسین رضایی زاده، دکتر رسول چوپانی و دکتر مجید انوشیروانی) - مجموعه آموزشی مبانی طب ایرانی (برای مطالعه بیشتر) - تاریخ پزشکی ایران (درسنامه ای برای دانشجویان) از دکتر ایرج نبی پور

مقالات (برای مطالعه بیشتر)

- 1.Mojahedi M, Naseri M, Majdzadeh R, Keshavarz M, Ebadini M, Nazem E, et al. Reliability and validity assessment of Mizaj questionnaire: a novel self-report scale in Iranian traditional medicine. Iranian Red Crescent Medical Journal. 2104;06(3).
- 2.Gorji A, Ghadiri MK. History of headache in medieval Persian medicine. The Lancet Neurology. 2112;0(8):501-5.
- 3.Gorji A. Pharmacological treatment of headache using traditional Persian medicine. Trends in pharmacological sciences. 2113;24(7):330-331.
- 4.Zargaran A. Which term is better: Persian Medicine or Iranian Traditional medicine? Journal of Research on History of Medicine. 2104;3(4 Nov).
- 5.Jafari M, Rezaeidoost H, Karimi M, Mirzaie M, Rezaie-Tavirani M, Khodabandeh M, et al. Proteomics and

traditional medicine: new aspect in explanation of temperaments. Complementary Medicine Research. 2104;20(4):251-3.

6.Rezadoost H, Karimi M, Jafari M. Proteomics of hot-wet and cold-dry temperaments proposed in Iranian traditional medicine: a Network-based Study. Scientific reports. 2106;6331033. Rezaeizadeh H, Alizadeh 7.M, Naseri M, Ardakani M. The Traditional Iranian Medicine Point of View on Health and. Iranian J Publ Health. 2112;38(0):062-72.

روش تدریس (در جلسات آنلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

کلاسها به صورت مجازی و به صورت آنلاین و آفلاین برگزار می شود.

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات آنلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

۱. حضور و شرکت در جلسات آنلاین
۲. انجام تکالیف هر جلسه
۳. شرکت در جلسات پرسش و پاسخ

نحوه ارزشیابی دانشجوی و باارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	انجام تکالیف در سامانه نوید در زمان مقرر	۴
۳	آزمون های کلاسی در سامانه نوید	۰
۴	حضور در کلاس های مجازی آنلاین	۱
۵	امتحان میان ترم	۰
۶	امتحان پایان ترم	۱۵

توضیحات مهم:

- هر جلسه می تواند به صورت آفلاین و یا آنلاین برگزار شود
- در صورت انتخاب جلسه به صورت آفلاین بارگزاری محتوای چند رسانه ایی جهت جلسه به عنوان استاندارد پایه محسوب میگردد و استاد درس می تواند علاوه بر آن از مازول های جلسات آفلاین نیز استفاده نماید بنابراین می توانید نسبت به علامت گذاری بخش مازول جلسات آفلاین در ستون مربوطه اقدام نمایید
- در صورت انتخاب جلسه به صورت آنلاین ضروری است ساعت پیشنهادی جلسه در بازه ۸ الی ۲۰ با فواصل ۲ ساعت انتخاب شوند به عنوان مثال ساعت ۱۶-۱۴

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس

ردیف	تاریخ	عنوان جلسه	نوع جلسه	ماژول جلسات آفلاین	ساعت برگزاری جلسه آنلاین
۱	۱۴۰۰/۷/۲۴	معرفی درس (دکتر حسین رضایی زاده)	☐ آنلاین ☒ آفلاین	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	۱۰-۱۲
۲	۱۴۰۰/۷/۲۶	جایگاه طب های سنتی و مکمل در جهان، بررسی وضعیت آموزش و پژوهش (دکتر محمد باقر لاریجانی)	☐ آنلاین ☒ آفلاین	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	۱۰-۱۲
۳	۱۴۰۰/۷/۲۸	ضرورت تلفیق طب ایرانی در آموزش پزشکی (دکتر محمود خدادوست)	☐ آنلاین ☒ آفلاین	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	۱۰-۱۲
۴	۱۴۰۰/۷/۲۹	بررسی مقالات تغذیه در دیابت، تغذیه در چاقی، تغذیه در سرطان، تغذیه در بیماری کووید -۱۹، تغذیه در دمانس، تغذیه سالمندان، تغذیه در آلزایمر (دکتر محمد انصاری پور)	☐ آنلاین ☒ آفلاین	☒ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	۱۰-۱۲
۵	۱۴۰۰/۷/۳۰	بررسی مقالات تغذیه در دیس در دیابت، تغذیه در چاقی، تغذیه در سرطان، تغذیه در بیماری کووید -۱۹، تغذیه در دمانس، تغذیه سالمندان، تغذیه در آلزایمر (دکتر محمد انصاری پور)	☐ آنلاین ☒ آفلاین	☒ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	۱۰-۱۲
۶	۱۴۰۰/۸/۱	تاریخچه طب ایرانی (دکتر آرمان زرگران)	☐ آنلاین ☒ آفلاین	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	۱۰-۱۲
۷	۱۴۰۰/۸/۳	نوآوری های نوآوری های پزشکی در طب ایرانی پزشکی در طب ایرانی (دکتر عبدالعلی محقق زاده)	☐ آنلاین ☒ آفلاین	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	۱۰-۱۲
۸	۱۴۰۰/۸/۵	اهمیت احیای طب ایرانی (دکتر محسن ناصری)	☐ آنلاین ☒ آفلاین	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	۱۰-۱۲

۱۴-۱۲	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	تعریف مکتب طبیبی برتر (دکتر محسن ناصری)	۱۴۰۰/۸/۷	۹
۱۴-۱۲	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	مبانی طب ایران؛ امور طبیعی (دکتر محسن ناصری)	۱۴۰۰/۸/۹	۱۰
۱۴-۱۲	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	مبانی طب ایرانی؛ مزاج (دکتر محسن ناصری)	۱۴۰۰/۸/۱۱	۱۱
۱۴-۱۲	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	مبانی طب ایرانی؛ اخلاط (دکتر محسن ناصری)	۱۴۰۰/۸/۱۳	۱۲
۱۴-۱۲	☒ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	ذرات بنیادی از دیدگاه طب ایرانی و مطالعات نوین (ذرات ساب اتمیک) (دکتر محمود بابائیان)	۱۴۰۰/۸/۱۵	۱۳
۱۴-۱۲	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	مبانی طب ایرانی؛ اعضاء (دکتر محسن ناصری)	۱۴۰۰/۸/۱۷	۱۴
۱۴-۱۲	☒ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	پیشنهاد عنوان پژوهشی تلفیقی از رشته تحصیلی دانشجوی و طب ایرانی (دکتر مریم رنجبر)	۱۴۰۰/۸/۱۹	۱۵
۱۴-۱۲	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	تدابیر حفظ سلامتی، سته ضروریه (دکتر محسن ناصری)	۱۴۰۰/۸/۲۲	۱۶
۱۴-۱۲	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	تدابیر حفظ سلامتی: خوردنیها و آشامیدنیها (دکتر محسن ناصری)	۱۴۰۰/۸/۲۳	۱۷
۱۴-۱۲	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	تدابیر حفظ سلامتی: پاکسازی (دکتر محسن ناصری)	۱۴۰۰/۸/۲۵	۱۸

۱۲-۱۴	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	تدابیر حفظ سلامتی: حرکت و سکون (دکتر محسن ناصری)	۱۴۰۰/۸/۲۷	۱۹
۱۲-۱۴	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	علم معالجات (دکتر محسن ناصری)	۱۴۰۰/۸/۲۹	۲۰
۱۲-۱۴	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	تعریف و جایگاه طبهای مکمل و جایگزین ۱ (دکتر محسن ناصری)	۱۴۰۰/۸/۳۰	۲۱
۱۲-۱۴	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	تعریف و جایگاه طبهای مکمل و جایگزین ۲ (دکتر محمد حسین آیتی)	۱۴۰۰/۹/۲	۲۲
۱۲-۱۴	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	self Assessment of healthy lifestyle (دکتر محمد انصاری پور)	۱۴۰۰/۹/۶	۲۳
۱۲-۱۴	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	مرور طب سوزنی، مبتنی بر شواهد (دکتر محمد حسین آیتی)	۱۴۰۰/۹/۹	۲۴
۱۲-۱۴	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	مبانی طب سوزنی ۱ (دکتر محمد حسین آیتی)	۱۴۰۰/۹/۱۳	۲۵
۱۲-۱۴	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	مبانی طب سوزنی ۲ (دکتر محمد حسین آیتی)	۱۴۰۰/۹/۱۷	۲۶
۱۲-۱۴	☒ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	پیشنهاد عنوان پژوهشی تلفیقی از رشته تحصیلی دانشجو و طب ایرانی (دکتر مریم رنجبر)	۱۴۰۰/۹/۲۰	۲۷
۱۲-۱۴	☒ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ آنلایین ☒ آفلایین	پیشنهاد عنوان پژوهشی تلفیقی از رشته تحصیلی دانشجو و طب ایرانی (دکتر مریم رنجبر)	۱۴۰۰/۹/۲۲	۲۸

۱۲-۱۴	☒ تکلیف ☐ آزمون ☐ گفتگو	☐ آنلاین ☒ آفلاین	پیشنهاد عنوان پژوهشی تلفیقی از رشته تحصیلی دانشجو و طب ایرانی (دکتر مریم رنجبر)	۱۴۰۰/۹/۲۵	۲۹
۱۲-۱۴	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلاین ☒ آفلاین	آشنایی با برخی داروهای مبتنی بر شواهد موثر بر بیماریهای اعصاب (دکتر روجا رحیمی)	۱۴۰۰/۹/۲۸	۳۰
۱۲-۱۴	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلاین ☒ آفلاین	آشنایی با برخی داروهای مبتنی بر شواهد موثر بر بیماریهای گوارش (دکتر روجا رحیمی)	۱۴۰۰/۹/۳۰	۳۱
۱۲-۱۴	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلاین ☒ آفلاین	آشنایی با برخی داروهای مبتنی بر شواهد موثر بر بیماریهای زنان ۱ (دکتر روجا رحیمی)	۱۴۰۰/۱۰/۱	۳۲
۱۲-۱۴	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلاین ☒ آفلاین	آشنایی با کایروپراکتیک (دکتر علی صدیقی)	۱۴۰۰/۱۰/۴	۳۳
۱۲-۱۴	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلاین ☒ آفلاین	بررسی تاریخچه و جایگاه اعمال یدای ۱ (آقای کامران محلوجی کرمانشاهی)	۱۴۰۰/۱۰/۶	۳۴
۱۲-۱۴	☐ تکلیف ☐ آزمون ☒ گفتگو	☐ آنلاین ☒ آفلاین	بررسی تاریخچه و جایگاه اعمال یدای ۲ (آقای کامران محلوجی کرمانشاهی)	۱۴۰۰/۱۰/۶	۳۵

تاریخ امتحان میان ترم: -

تاریخ امتحان پایان ترم: متعاقباً اعلام می شود.

سایر تذکرات مهم برای دانشجویان:

۱. شرکت مستمر دانشجو در کلاسهای آموزشی مجازی صوتی و ...
۲. مشارکت فعال دانشجو در بحث ها و گفتگوهای مطرح شده در گروه
۳. انجام تکلیف از مطالب و محتوای آموزشی اساتید به صورت فردی و گروهی (سرچ ۱۰ مقاله در موضوعات طب ایرانی با ذکر رفرنس در بازه زمانی ۵ سال اخیر و از مقالات ریویو)
۴. شرکت در آزمون الکتریکی پایان دوره